

Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.

HLAS VOLYNĚ

Týdeník, věnovaný českým zájmům v Polsku.

Adresa redakce a administrace: Kvasilov na Volyni	Jednotlivé číslo 35 gr.	Předplatné pro Polsko: na rok 10 p. zlotých na půl roku 5 " na čtvrt roku 3 " Předpl. do Československa na rok 60 Kč. Do Ameriky a Kanady na rok 18 zl. polsk.
	Cena inserátů: velk. 1/8 zadních stránek 10 zl. za jednou. V předu o 50% draže. Při další inserci značná sleva.	
Rukopisy se nevracejí.		

Inž. V. Jansa.

Družstevnictvím k blahobytu.

(Pokračování.)

Moskovčina projevuje značnou houževnatost v družstevním ruchu. Má dnes za sebou velké zkušenosti. Obzvlášť mlékárna prodělala zde dosti svízelnou cestu, neboť sama musela vyřešit mnoho praktických otázek hospodářského rázu, o kterých dříve neměla ani tušení. Založila totiž řadu filiálek, které jsou jí doposud jen na obří. Jsou dosti vzdálené, své povinnosti vykonávají liknavě, mléka dodávají málo. Provoz mlékárny je následkem toho nedostatečný (mlékárna je kapitálově i technicky zařízena na větší výkonnost). To má

ten následek, že mlékárna pro cizí stále s pasivní bilancí. Zde se též nepříznivě odrážejí vysoké režijní výlohy: placená dovážka z filiálek, pak dovážka másla do Lucka.

Během letošního roku má bilanční schodek zmizet, neboť situace mlékárny se stále zlepšuje, jak je vidět z následujícího porovnání:

Rok	Aktiva bilanční zl.	strojů a náradí zl.	Ztráty bilanční zl.
1930	9.621.62.	8.656.25.	2.741.—
1931	23.052.65.	16.910.52.	2.683.—
1934	21.558.61.	16.897.97.	6.4.—

Po stránce technické vypadá mlékárna nastědovně:

Rok	Počet členů	Počet dodáv.	Počet podílů (dojnic)	V podílech		%/o tuku	Placeno za 1 proc. tuku gr	Dodáno mléka litry	Vyráběno másla kg.	Zaplaceno lodavatelům zl.	Obdrženo za másto zl.
				zl.	gr.						
1930	130	74	232	3031	16	3,92	42	171842	7823	28433	33348
1931	281	154	700	10510	31	3,86	332	469108	21159	59963	79433
1932	285	131	659	12735	65	3,75	26	287677	12492	28106	37279
1933	266	119	679	12241	18	3,72	233	328721	14453	28604	35864
1934	302	119	691	11483	66	3,74	18	418361	1133	28410	36567

Mlékárna byla založena r. 1930 s 6. filiálkami. Na počátku byli 33 členy. Podíly byly stanoveny ve výši 48 zl s ručením pětinasobným. Nyní jsou podíly sníženy do 33 zl a odpovídá se pouze podílem.

Průměrně vyplácela vloni mlékárna za 1 litr mléka 6,8 gr. Jest to v porovnání z dvouma předešlými mlékárnami málo. Nutno však vzít pod úvahu jak výše podotkuto pasivitu filiálek, která má za následek poměrně značné zatížení amortizační, dále je to vysoká režie, zaviněna hlavně velkou vzdáleností odbytiště. Však mlékárna si předsevzala během letošního roku bilanční schodek zlikvidovat. Músi ovšem u svých filiálek vyvolat větší zájem a pochopení. Vždyť jen cestou družstevní mohou takové vzdálené od města osady speněziti své mlečné výrobky při dnešních mizer-

ných cenách, které ještě zbíjejí překupníci v neorganizovaném prodeji

Pro zajímavost uvedeme některé data, týkající se filiálek a centrály:

Filiálka	Činna měsíců	Vzdálen. od centr. v km.	Členů (dodáv.)	Do me (podílů)	Dod me mléka v litrech
Malovana	12	9	41	104	97834
Noviny české	12	8	46	122	44266
Dorostaj český	12	5	46	90	41279
Bojarka (konsum)	8	4	právní čl		44864
Užynec (konsum)	6	9	právní čl		2956
Krasilno	3	4	51	95	4293
Dembrova	8	8	35	90	40002
Centrála			49	131	109351

Daleko lépe daří se zde konsumnímu družstvu, které založilo 30 členů koncem 1931 r. vnášeje v podílech 950 zl. Dnes po 3 letech trvání hospodářský stav konsumu vypadá následovně:

Rozvaha dne 31. XII. 1934.

Aktiva.		Pasiva.	
	zl.		z'.
V pokladně	853.78	Podíly	1.371.57
V družst., „Spolem“	926.71	Fond úsporný	920.82
Ve zboží	1147.15	Reserva	6.87
Dlužníci	93.35	Dluhy přechodné	184.05
Pasiva přechodná	51.60	Čistý přeb. (zisk)	877.78
Národní půjčka	50.—		
Inventář	238 50		
	<u>3.61 09</u>		<u>3361.09</u>

Výlohy provozu (daně, nájemné, služné atd.) vynesly 959 zl. Členů je 54. Celoroční obrat byl 18.179 zl. 36 gr. Zisk podělen následovně: Členové dostali 3 proc. dividendy od svých nákupů (od 11.498 zl.) tedy 345 zl. a 54 zl. 86 gr. jakožto 4 proc. úrok od podílů, 443 zl. 48 gr. se připočítalo k úspornému fondu a pozůstalé 44 zl. 44 gr. dostala správa konsumu jako premii.

Z uvedeného je vidět jaké výhody dal konsum svým členům. Za 3 roky si zahospodařili slušný společný majetek a pár set zlotých se jim ještě vrátilo. Soukromý obchodník, žid, zkrátka a dobře byl nucen opustit obec po marné námaze konkurovat s konsumem.

V r. 1931 zde povstala záložna (Kasa Stef-czyka) 33 členů se složili po 25 zl. Z centrály „Kasy“ byla udělena zápůjčka 3.000 zl. Však čin-

Besídka.

Donucovací pracovna.

Tiž dřina v donucovací pracovně — míti dnes velociped. Přiznávám sice, je s tím ohromná zábava, fyzické potěšení a co všechno. Na psa zase můžeš najet, nebo kuřátko polekat.

Ale přes to přese všechno se velocipedu zříkám. Těžce jsem se rozstнал z té své mašiny, z toho aparátu.

Strhal jsem se. A nyní se léčím ambulatorně. Kýla se mně otevřela. A nyní, možná, budu invalida. Vlastní mašina mne tak zřídila.

Skutečná situace je totiž taková — na dvě minuty nelze mašinu nechat stát, aby ji neukradli. Nu, a proto je nutno nosit mašinu na sobě, nejezdí-li se. Na zádech.

Stane se — do krámu s mašinou zajdeš — obecnostvo za pult koly zaženeš. Nebo k známým do různých poschodí se vyšplháš. Za různými záležitostmi. Nebo k příbuzným. A jestli i u příbuzných sedíš — za říditka držíš. Kdo ví, jakou mají příbuzní náladu. Do cizí oboby nevlezeš. Odšroubují zadní kolo nebo duši vyjmou. A potom řeknou: To už bylo.

Vůbec je to těžké. Nakonec ani nevím, kdo na kom víc jezdil. Já na velocipedu nebo on na mně.

Ovšem, někteří předváječní velocipedisté zkoušeli zůstatví velocipedu na ulici. Zamykali na všechny zámky. Ale nestačilo to — odnesli jej. Je tudíž nutno počítati se světovým názorem ostatním občanů. Nutno mašinu nosit na sobě.

nost záložny se nemohla zvláště rozvinout. Je to ostatně srozumitelné s všeobecné situace v úvěrnictví. Koncem roku 1932 bylo na půjčkách 4.560 zlotých.

V r. 1933 centrální „Kasa“ snížila úrokovou míru s 8 a půl proc. na 7 a půl proc. a záložna s 12 proc. na 9 proc. Od vkladů platí 6 proc. Úvěr poskytuje pouze členům, kterých má dnes 39. Bilance za r. 1934 vykazuje, na půjčkách 6.420 zl. a vkladů 1.312 zl.

Moskovčina je zúčastněna na prodejním skladišti obilí v Mlynově. Nyní toto zastavilo prozatím svou činnost. Jelikož jí ponuje malým kapitálem, nemůže obstati v konkurenci s finančně silnými překupky. Skladiště nemůže vyhověti vojenským objednávkám na oves a žito, ačkoliv touto cestou by se docílilo lepší ceny za obilí.

Máme na Volyni bezmála 100 českých osad a jest velice trapné, že zemědělské družstva v těchto by se sp. čítaly ua prstech. Vždyť na uvedených výše příkladech je vidět, že nevyžaují velkých obětí materiálních a poskytují dalekosahlé výhody, zakotví-li v obci. Jsou to činitelé vyššího důchodu v zemědělství a dnes takové možnosti nesmíme přezíratí.

(Dokončení.)

SPOLKOVÝ VĚSTNÍK. XII. valná hromada České matice školské v rep. Polské.

(Pokračování.)

V mnohých osadách kraje ané pochopi i význam výchovy našeho dorostu na mateřských školách a

Ovšem, člověku se zdravcu psychikou není za těžko nositi na sobě mašinu. Ale u mne se okolnosti i zkomplikovaly.

Jednou jsem na rychlo potřeboval rubl. Napít jsem se chtěl.

Nutno, myslím si, někde se vypůjčit.

Na štěstí mám mašinu — sedl jsem a jel. Zajel jsem k jednomu — není doma, k druhému — doma sice jest, ale peněz nemá...

Jeden přítel bydlí jenom v třetím poschodí, ale za to druhý v sedmém. Tam a zpět s mašinou jsem se motal, div jsem duši nevypustil.

Potom jsem jel k příbuzné. Do Simbirské ulice. K rodné tetičce. A ona, pomyslete si, v šestém poschodí bydlí.

Vyšplhal jsem se se svým aparátem do šestého poschodí. Dívám se, na dveřích listek. Přijde prý za půl hodiny.

Courá se někde, myslím si, stará škatule.

Byl jsem velmi rozladěn a zprudka jsem sešel dolů. Měl jsem raději čekat s mašinou nahore, ale v rozčilení jsem přece jen šel dolů. Čekal jsem na tetku před domem.

Za malou chvíli přišla a začala se zlobit, proč s ní nechci jít nahoru.

— Mám, povídá, s sebou jen asi deset kopéjek. Ostatní peníze jsou v bytě.

Vzal jsem mašinu na záda a šel za tetkou. Cítím, jak dostávám škytavku a jazyk ven vylezá. Ale došel jsem. Peníze jsem dostal. Najist mně dali k posílení organismu. Nafoukl jsem duši a šel dolů.

Jen přijdu dolů, dívám se, domovní dveře zavřeny. U nich se v sedm hodin zavírá.

Nic jsem tehdy neřekl, jenom jsem úžasně zaskřípal zuby, navlékl sem na sebe velociped a

nehledě na své státní školy polské, žádají o zřízení u nich škol matičních. Jsou to místa: okolí Dubna, Malin, Moskovština, Omelanština, Sienkiewiczówka a jiné. Jedná se o zřízení víceřídnicích škol. Československý ústav zahraniční v Praze pořádal kursy češtiny v Československu pro zahraniční učitele. Dle slibu daného p. kurátorem předsedovi Matice Vl. Mesnerovi a poslanci Vl. Medunovi měli se kursu tohoto zúčastnit 2 čeští učitelé z Volyně. Bohužel v poslední chvíli kuratorium neudělilo jim dovolené. — Z přijatých ke zkouškám učitelským neplně kvalifikovaní matiční učitelé obstáli pouze dva. — Kádr našeho učitelstva postupně se zvětšuje. Loňského roku absolvovali 3 krajané a doposud studuje na učitelských ústavech v Československu 3, v Lucku 5, v Ostragu 2, v Křemenci 1, a v Maciejově 1. — Správa Matice společně s redaktorem „Zornice“, přílohy „Hlasu Volyně“ p. J. Fořtíkem sestavila projekt stanov Sdružení československé mládeže v Polsku, jež rozmnožené zaslala všem správám odboru ČMŠ. k doporučení mládeži. Po obdržení s uhlasu, neb doplněné některou změnku, stan vybud u předloženy úřadu vojevůdskému k zatvrzení. — Z darovaných knih Matice doposud sestavila a propůjčila 18 putovních knihoven. Na tom zpráva o činnosti byla zakončena a po kratší debatě přijata. Mstopřededa dozorcí rady p. J. Kazda navrhuje aby při víceřídnicích matičních školách byly zřízeny internáty pro děti. Usneseno poděkovati odborům Hušť-Josefin-Lipovec a Lipiny (dříve Nové Teremno) za jejich slušnou podporu též Matici věnovaly.

O činnosti Sdružení českých učitelů referoval předseďa téh ž p. Vl. Fick a poukázal, že učitelstvo pracuje nyní nad sestavením vhodného slou-

začal jsem opět ležti nahoru

Jak dlouho jsem lezl, nepamatuji. Šel jsem přímo jako ve snu.

Teška mě vyvedla zadním vchodem a ještě se mně vysmála.

— Měl jsi, p. vidá, nechat mašinu nahoře, když se dole bojíš.

Najednou se pře tala smát — vidí — úžasná bledost se rozlila po mé tváři. A já opravdu držím se za řídítka a padám.

Ale na ulici jsem se přece dostal. Jenže jeti slabostí nemohu.

Až nyní se dostavily následky — churavím z této denucovací roboty.

Utěšuji se jenom tím, že motocyklisté jsou na tom ještě hůře. Co ti asi prožívají!

Ještě dobře, že u nás nejsou mrakodrapy, že je nenapadlo je stavět. Co by lidu zahynulo!

Mich. Zošcenko. (CEPS).

Povídka o moudrém mnichovi.

(Rumunská povídka.)

Byl jednou jeden mladý císař, který si přál viděti a věděti vše, co se dalo v jeho císařství.

A tak se stalo, že k jeho sluchu se donesla zvěst o moudrosti a božích darech mnicha Januarie; císař se dlouho nerozmýšlel a vydal se s několika služebníky tajně na cestu do kláštera, kde moudrý mnich sloužil Bohu.

Když císař corazil s družinou do hloubi lesa, kde Januarie bydlil, poručil svým sluhům, aby k němu mnicha přivedli. Stalo se.

I divil se císař jeho moudrosti, ale aby ho

káže a podporuje svou činností zájmy Matice.

Referát dozorcí rady přednesl níže předseďa této p. J. Kazda. Poukázal, že ne větší činností se prokazal odbor ČMŠ. v Lucku. Úhr em však činnost odborů jest slabá. Poukazuje dále, že dozorcí rada schvaluje návrh předseďy Matice p. Vl. Mesnera o zřízení „Železného fondu“ a do oručuje jej ku schválení valné schůze. Ohledně urovnání sporu odboru ČMŠ. v Semidubech s učitelem p. Vl. Fickem, dozorcí rada shledala, že ze ž do ti odboru nevystá byli ten celý sp r s p. Fickem pojednáván na valné schůzi odboru, jak se k němu valná schůze zachovala a zda předseďnictvo se má domahati nápravy cestou zákonní. Referát dozorcí rady byl jednohlasně přijat.

Finanční zprávu za rok 1934, přednesl účetní p. Vl. Mesner a jeví se takt :

Účet ztrát a zisků za rok 1934

	Zl.
administrace	9510,02
matiční školství	23 18 82
podpora žákům na uč. úst.	300 —
nepředvídané dary	139,—
amortisace inventáře	331,08
	<hr/>
	33064,92

Dary a příspěvky:

	Zl.
podpora M. W. R. i O. P.	500,—
od krajanů z Polska	13675 25
z Československa	22220,83
zisk z komisního prodeje	1838,48
z rata	830,30
	<hr/>
	39064 92

vyzkoušel, pravil mu najednou:

„Vidím, že jsi velmi zkušený, a chtěl bych pro to, abys mi dokázal ještě svoji obratnost.“ Poručil, aby mu přinesli beránka starého několik týdnů a podal ho mnichovi se slovy: „Za rok si pro něj přijdu a ať není ani větší, ani menší.“

A když beránka zvážil a opatřil svou císařskou pečeti, dodal: „A za rok mi také ukážeš, kde je střed naší země.“

Po těchto slovech císař odjel; spolubratři i opatři byli celí zkom ucení, jen Janu rie ne. Poručil, aby zhotovili klec rozdělenou mříží na dvě části. Do jedné části dal malého vlka, chyceného v pasti a do druhé beránka. Oba dva byli uvázeni na řetězu, takže jeden na druhého nem hl, třeba si byli tak nabuzku. A tak vše, co snědl ubohý beránek, jedl nadarmo, neboť ze samého strachu mu na vyzáblém tělíčku masa nepřibývalo. Těžko se mu žilo u vlčí tlamy.

A tak se stalo, že když po roce císař opět přišel, beránek opatřený jeho pečeti vážil zrovna tolik, co před rokem.

Pak vzal mnich Januarie provázek, kterým křížem spojil všechny čtyři rohy své chudčké cely. Tam, kde se provázky křížovaly, udělal znamení a ukazuje naň pravil císaři: „Zde je střed naší země a nevěřš-li tomu, můj pane, změř si to sám.“

Usmál se císař spokojen jsa chytr stí mnichovou a hojně ho obdaroval a i na klášter, kde Januarie žil, pamatovat hojnými dary. A sláva o moudrosti a chytrosti mnicha Januarie se šířila celým císařstvím ještě více než dříve a trvá dodnes.

Přel. Jar. Kudrnovský.

Aktiva:	
	Zl.
pokladna	255,82
pošt. spořitel. (P. K. O.)	214 52
dlužníci	4041 47
zboží	1629,34
inventář	2678,80
nemoitosti	82932,90
ztráta	830,36
	<hr/>
	92583 21

Pasiva:	
	Zl.
věřitelé	11178 80
pokladna časopisů	1773,67
stavební fondy	72316 60
účet zakladní	7314,14
	<hr/>
	92583,21

Pojasnění bodů:

a) nemovitosti:

	Zl.
budova mateřní školy ve Zdobunově	40169,30
budova mateřní školy v Lucku	42763,60
	<hr/>
	82932,90

b) stavební fondy:

I. škola ve Zdobunově:

	Zl.
dary z ČSR.	36434,95
dary místní	1414,77
	<hr/>
	37839,72

II škola v Lucku:

dary z ČSR.	23848,82
dary místní	10296,46
	<hr/>
	34145,28

III. škola v Rovně:

dary místní	331 60
	<hr/>
	72316,60

D o p i s y.

Z Romanova.

Poslední dobu do našich tichých chalup vtírá se nezvaný host, jenž se snaží probuditi v nás cítě bratrské nevraživosti. Dosud mezi sebou jsme se těšili náboženskou snášlivostí a vpravdě bratrským spoluobcováním, to však nedá pokoje hrstce nepovolaných z Československa, jež s pomocí časopisu „Probuzení“ lákají naši mládež do združení na půdě výhradně náboženské. Jsem náhledu, že nedůstojno jest hlásati lidu svému o přednosti jedních a ponižení druhých, povzbuzovati lid k dosažení převahy jedních nad druhým; nehodno jest podněcovati rozdíly a roztržky mezi rodnými bratry. Naopak, stále máme uvažovati, že my, lidé, křehcí a nedůslední, oddělili jsme se mezi sebou příhrádkami, jeden na druhého se škrábeme a zmaňáme se zbořiti zdě soupeřů svých s cílem rozšíření příhrady své a zvětšení počtu svých přívrženců. Povznesme se výše slabosti lidské a združujme se vespolek v jednotě a celosti národní, pamatujíc, že co se týče náboženství — všichni jsme křesťané; pohanů není mezi námi, by se na nás muselo podnikati tažení „pod praporem kříže s heslem svatováclavským“, a vyznání ponechme úsudku jednotlivce. Máme dobré poučení z historie předků svých, mezi nimiž skrze fanatickou zbabělost se rozehrála věková krvavá tragédie, za níž tak těžce jsme opykali. Neřejme si, by něco podobného se opako-

valo mezi námi!

Protož, združujme se vespolek, združujme mládež svou, však na podstatě morálně-osvětové kultury národní a civilisace soudobé!

Protoierej Vlad. Zach.

HOSPODÁŘSKÝ PRAVODAJ.

Kmín jako dobrá a výnosná plodina?

Mezi kmínem, jako rostlinou kulturní a jeho přírodní formou, rostoucí volně v přírodě, není v podstatě žádného rozdílu; pěstováním docílujeme za vhodným podmínek jedinců mohutnějších a mnohem produktivnějších.

Kmín daří se se zdarem na půdách s dostatkem humusu, nikoli však mokřých, i drsnější podnebí dobře snáší. Zde hlavně na přechodu pozemků v terém svahovitý se mu dobře daří. Vyžaduje tedy kmín vláhu půdy, spíše lehčí, zásobencu živinami, hlavně původu organického, ač jináč, jak jsem již naznačil, snese dobře i hlubší chudší půdy v poměrech vlhčích, ovšem hodně pohnojené.

Kmín vyséváme do rostliny krycí, lépe do jaře, než do ozimu, a to zase nejlépe do ječmene, nebo do žita. Můžeme též sít i do jiných rostlin ochranných, jako žita jarého, směsky, olejky a p., ale to jest již počínání vždy méně vhodné. Vysévati třeba pokud možno brzy z jara, vždy až obejde rosa a za bezvětří. Dobrého semene stačí na míru 1 kg. Připomínám, že jen setba řádková jest na místě, avšak nikoli do společných řádků současně s krycí rostlinou. Sememe tedy kmín dodatečně přes řádky „na koso“ do rostliny ochranné.

Po sklizni krycí rostliny třeba dobře již zakořeněný kmín vláčet, což je důležitým výkonem s ohledem na vláhu v půdě, na niž činí kmín velké nároky. Po uvláčení je třeba kmín okopávati, při čemž současně jednotíme tak, aby jednotlivé rostliny byly od sebe na půd. Výkonem tímto končí kultura kmínu na podzim. Požatí natě před zimou je opatření nevhodné, neb tím jen rostliny zeslabujeme a nikdy nedá kmín na zimu požatý takový výnos, jako když natě necháme státi. Druhým r. kem z jara se kmín záhy probouzí k životu a když půda oschla, pléckujeme a záhy nato marně okopáme.

Nejdůležitějším při racionálním pěstování kmínu jest hnojení, na němž záleží nejen jeho plný zdar, ale i rentabilita! Kmín vyžaduje především hnojení dusíkaté, které dodáme rostlině na dvakrát. Po prvé, když jsme sklídili rostlinu krycí, před vláčením v dávce asi 100 kg na ha, po druhé pak co nejdříve z jara v stejném množství. Běží-li o jař, na příkl. ječmen, hnojíme superfosfátem v dávce též asi 3 q na ha, což platí jak jaři tak i kmínu. Osvědčené je i hnojení draslem, a to v dávce asi 250 kg kalcitu na jeden ha ke krycí rostlině. Po okopaninách přichází kmín do staré síly — bývá tu nejlepší a třeba zde provésti jen zmíněné již hnojení dusíkem, jako nezbytné za každých okolností k plnému jeho zdatu. Po kmínu se zdarem možno pěstovat ozim a možno tu vzhledem ku rané sklizni kmínu provésti před setbou ozimu i pohnojení zelené.

Piody kmínu zrají velmi nestejně, což ovšem, nemůže zůstat bez vlivu na sklizeň a proto třeba si počínati zvláštním způsobem. Pravidlem koncem měsíce června, počíná kmín zřát ve spodních okolicích; proto, jakmile zde semena ztmavejí, kmín

požneme, nejlépe ručně srpem, povážíme do snopků a postavíme do mandelíků, podobně jako stavíme olejku — 28 snopků v bucce, t. j. po 14 s obou stran, a dva snopky postavíme dodatečně ke snopkům proti oběma otevřeným koncům mandelíku (štitům). Podle počasí, když semena dole zaschnou, oklepeme na plachtu, kterou rozprostřeme po straně k mandelíkům, jednotlivé snopky, čímž získáme nejlepší kmen prodejný, eventuálně i seřevý. Oklepání snopky opět upravíme v mandelíky, aby došla i semena postupně z okoliků svrchních a svrchnějších. Po dshnutí všech semen svážíme v plachtách mandelíky do stodoly. Namáčené semeno, kterého získáme průměrně při správném pěstění a jen za poněkud příznivé povětrnosti i s oklepem asi 8—10 q po ha, nutno nechat na sýpce dříve uschnouti, jinak snadno plešiví. Počínáme-li si naznačeným způsobem při pěstování kmínu, jest toto i v chudších poměrech půdních a vyšších polohách za dnešních poměrů rentabilnější obilnina.

Kronika.

Důležitější politické události.

DOMÁCI.

Polské protestní hnutí proti útlaku polské menšiny v Německu nabývá stále větších rozměrů. Četné polské politické, sociální a odborové organizace, mezi kterými převažují organizace podporující vládu, uspořádaly v posledních dnech společnou protestní akci a uveřejnily projev, ve kterém se mezi jiným praví: „Neodůvodněné a nečekané odnětí práv veřejnosti gymnasiu v Bytomí, jediné polské střední škole na říšskoněmeckém území, je bezprávím, které bylo spácháno na polském obyvatelstvu v Německu. Tento krok říšskoněmeckých úřadů je v příkrém rozporu s prohlášením kancléře Hitlera o uznání národních práv polského obyvatelstva v Německu a je novým důkazem, že německé exekutivní orgány a správní úřady v říšskoněmeckých krajích obydlených polským obyvatelstvem provádějí i nadále politiku útisku a odnárodnění. Podobný postup německých úřadů, odpovídající oficiálním deklaracím o nezbytnosti korektní úpravy styků mezi oběma národy, musí pochopitelně nepříznivě ovlivňovat tyto vztahy, protože polská veřejnost považuje svobodný kulturní rozvoj polského obyvatelstva v Německu za základní podmínku dobrého sousedského poměru. — Proklamace končí prohlášením, že boj polského obyvatelstva v Německu o dosažení náležitých národních a kulturních práv budí v polském národě hubkou ozvěnu a že polská veřejnost je připravená tento boj také obětavě a solidárně podporovat. Projev byl podepsán mezi jiným těmito organizacemi: Polským Fidacem, Ligou pro moře a kolonie, Polským západním svazem, Svazem střechů, Národní radou polských žen, Křesťansko-národním svazem učitelů občanských škol, Svazem vysokoškolských a středoškolských profesorů, Jednotou odborových svazů duševních pracovníků, Ústředním svazem polských skautských organizací a Ústředním svazem polských odborových organizací.

Po nedávných protiněmeckých projevech v Katovicích konaly se v těchto dnech demonstrace polského obyvatelstva proti potlačování polské

menšiny v Německu také v jiných místech polského Horního Slezka. Polský západní svaz pořádá v tomto týdnu podobné protestní protestní projevy v četných městech Horního Slezka a na Poznaňsku.

Výsledek voleb do gdánského sněmu je zajištěn nemilým překvapením pro berlínskou vládu. Strana národně sociální dostala hodne: Ze 247 000 hlasů — 148 272. Už to však nejsou obyčejné číslice, jimiž se národní socialisté chlubili po lidovém hlasování v Sársku a dále při všech volbách v Německu!

Je třeba dále uvážit, že Gdansk je ještě důležitější otázkou t. zv. německé národní cti, než bylo Sársko a bylo zpracováváno přímo hitlerovskou agitací. Pracovali tam i Hitlerův zástupce Hess i ministři Goering a dr. Goebbels. A přece volební výsledek nedopadl podle jejich očekávání a činil „jen“ 60 procent hlasů!

Zpravodaj listu „Kurjer Poranny“ se dovídá, že strana centra a sociální demokraté v Gdansku chystají se podat Společnosti národů četné stížnosti do volebních nesprávností, zejména ve venkovských okresích gdanských, kde hlasování bylo prováděno veřejně. Všechny polské listy ukazují na to, že počet polských hlasů v Gdansku stoupl z 6,50 při posledních volbách v květnu 1933 nyní na 8,750, a že tohoto zvýšení bylo dosaženo přes četné akty teroru i sabotáže polské volební propagandy.

ČESKOSLOVENSKO.

Za několik týdnů, pravděpodobně dne 26 května budou se konat všeobecné volby do československého parlamentu. Volební období poslední sněmovny sice dosud úplně nevypršelo, nebť chybí ještě půl roku k dovršení šestileté funkční periody, avšak blížící se volby způsobily ve všech politických táborech takovou nervositu, že nelze již počítati s klidnou zákonodárnou prací v parlamentě, poněvadž všechny otázky posuzují se více s hledisek volebně-agitačních než s hledisek věcných. Také ve veřejnosti a v tisku panuje předvolební nálada, jevíci se v jisté politické předrážděnosti. Nebylo by záhodno, aby tento nezdravý stav trval až do podzimu a proto vládní strany rozhodly, že parlament bude rozpuštěn již nyní. V krátké volební kampani vybijí se politické vášně, nastane vyjasnění vnitropolitické situace a tím uklidnění a možnost plodné práce, buď na dosavadních, buď na poněkud změněných podkladech — podle výsledků voleb.

NĚMECKO.

LUDENDORF PRY ODMÍTL MARŠÁLSKOU HODNOST?

Berlínský zpravodaj pařížského „Journalu“ se dovídá, že generál Ludendorf odmítl přes nátlak Blombergův a německé vlády nabízenou mu hodnost maršálskou u příležitosti i oslav sedmdesátých narozenin. Nápadné bylo prý rovněž, že Ludendorf nepozdravil generála Blomberga hitlerovským pozdravem, nýbrž okázale mu stiskl ruku. Také nebyla při jeho oslavě hrána hitlerovská hymna.

FRANCIE.

Počátkem prosince m. r. byly podepsány v Ženevě mezi zástupci Francie a sovětského Ruska protokoly, podle kterých se obě smluvní strany zavázaly provést do důsledku plán východního paktu a před jeho uskutečněním nejednati se žádným státem dohodu, která by mohla býti na újmu tohoto paktu. Československá vláda nato oznámila vládě francouzské a sovětské, že přijímá v zásadě východní pakt, o němž obě vlády vyjednávaly a že se připojuje k protokolům, jež obě vlády podepsaly.

Poslední rozmůvy Lavalova se sovětským velvyslancem Potěmkinem se týkaly dojednání úmluvy francouzsko-sovětské o vzájemné pomoci na některých změněných základech. Potěmkín, který obdržel k večeru instrukce od své vlády, oznámil ve večerní audienci Lavalovi, že sovětská vláda souhlasí s navrženým textem paktu, bude dojednan příští týden v Ženevě mezi Litvinovem a Lavalem a který bude podepsán ještě před 1. květnem v Moskvě.

ŘECKO.

Následky řeckého povstání, nešťastného to podniku 71 letého, kdysi nejlepšího balkánského státníka evropského formátu, tvůrce Velkého Řecka, Elefteria Venizela, jsou již likvidovány. Vojenské soudy pracují. Důstojníci jsou odsuzováni a degradováni, nespolehliví úředníci překládáni. I když občas dochází k výbuchům nespokojenosti, zvláště nad mírnými rozudky vojenských soudů, přece jen rozdvojenost národa na dva nepřátelské tábory, vyvolaná ovzduším občanské války, povoluje. Vnitropolitická situace se zvolna vrací do normálních kolejí.

Vláda Taldaris-Kondysova překročila po úspěšném zvládnutí revoluce k velmi důležitým vnitropolitickým změnám. Připravuje především reformu ústavy, kterou se zesílí výkonná moc a znemožní vznik silné opozice, jež dříve, když na parlamentní půdě nemohla dosáhnouti svého cíle, sahla prostě k revoluci. Na základě vládního nařízení byl zrušen senát. Jeho místo zaujme rovnocenná instituce, která se však přizpůsobí hospodářským prostředkům národa a dopomůže tím plnější měrou k řešení životních otázek. Jiným vládním nařízením byl rozpuštěn parlament a vypsaný volby na den 19. května do ústavodárného národního shromáždění, které se má sejíti po prvé 10. června kdy mu bude předložen návrh ústavy na základě republikánsko-parlamentního režimu.

U. S. A.

President Roosevelt podepsal předlohu, kterou se zmocňuje vláda aby zvýšila početní stav armády ze 118.700 na 165.000 mužů.

PARAGUAY.

Oficiální zpráva, vydaná paraguayskou vládou, hlásí, že paraguayské vojsko podniklo v sobotu a v neděli t. j. 6. a 7. nezadržitelný náhlý útok přes řeku Parapiti, prorazilo bolivijskou obranu, potřebovalo čtyři bolivijské pluky a obsadilo sedm měst.

RŮZNÉ ZPRÁVY.

Dnešní číslo obsahuje stránky 133—136 knihy St. Dzikowského „Exotické Polsko“ v překladě inž. Aloise Knotka.

Ohromná výkonnost lidského ústrojí.

Stehenní kost je tak pevná a vůči tahu odolná, že by mohla býti zatížena váhou až 1.500 kg. To jest zrovna tolik, co musí nésti lano výtahu. Naše šlachy zůstávají neporušeny ještě i tam, kde by kovový řetěz o síle malíčku již dávno praskl. Dospělý člověk učiní za den průměrně 20.000 kroků. Za 70 let svého života je to tolik, že by 6 krát obešel rovník (čili 240 tisíc km). Největší pevnost a trvanlivost vykazuje naše krční tepna. Je to arterie sotva tak silná jako tužka a přece snese stejný tlak jako leckterá lokomotiva, to jen plných 15 atmosfér, aniž by se porušila. Silná gumová hadice by již pod daleko menším tlakem praskla.

„Mořský obr“.

To jest přezdívka, která byla dána novému francouzskému parníku „Normandie“, který má býti nejkrásnějším výtvozem námořního inženýrství, největší obchodní lodí a lodí nejrychlejší. Tím mají býti všechny tyto rekordy, které vlastnily dosud Spojené státy, převzaty Francií. Loď bude 313 m dlouhá, má tonáž 79.000 tun a má dojetí z Havru do New Yorku za 5 dní. Bude mít posádku 300 lidí a administrativní, zdravotní a služebnícký personál v počtu přes tisíc mužů a žen. Může pojímat pět až šest tisíc cestujících. Dostavuje se právě v Saint Nazairu, vyzkouší se pokusné cesty a potom, po několika oficiálních a slavnostních výletech nastoupí službu na lince Havre—New York, provozované Compagnie General Transatlantic. Ceny budou stejné jako u jiných lodí, ačkoliv zařízení lodi je přepychem ve všech třídách daleko předčí.

Tržní zprávy.

CHMEL.

Žatec, 5. dubna.

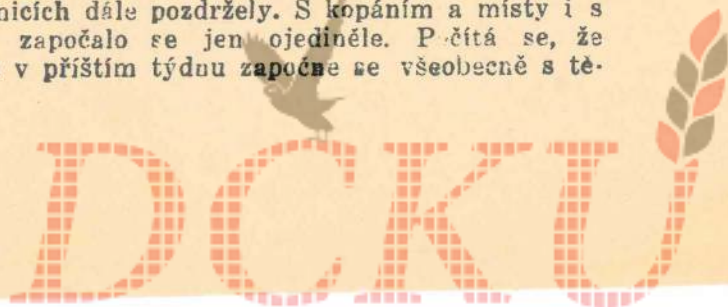
V prvním týdnu dubnovém se situace na žateckém trhu chmelem nezměnila. Průběh obchodu je dále klidný a obraty malé, což mělo za následek další oslabení cen o 50 Kč, ale smýšlení na trhu při tom zůstává pevné. Dnešní ceny pohybují se

od Kč 2.150. — až do Kč 2.300. —, ojediněle až Kč 2.350. —

za 50 kg kromě 1 proc. daně z obratu. Roudnické a ústěcké mají záznam od Kč 1.800. — až do 1.950. — Kč za 50 kg.

Veřejná známkovna chmele v Žatci ověřila a vyexpedovala do dnes 41.040 kolí, různého balení v hrubé váze 97.750 centů a 50 kg, což dá as 93.650 centů čisté váhy, takže ještě by nebylo ověřeno 5 až 6.000 centů žateckého chmele sklizně 1934.

Pro nepříznivé počasí se první jarní práce ve chmelnicích dále pozdržely. S kopáním a místy i s řezem započalo se jen ojediněle. Pěří se, že teprve v příštím týdnu započne se všeobecně s tě-

mito pracemi, pokud ovšem bude počasí příznivé.

Český odbor Jednoty chmelařské v Žatci.

OBILI.

Záznam rovenské obilní bursy 10.IV. 1935.

žito dvorské	Zl. 13.00— 13.25	za 100kg
„ různé	„ 12.75— 13.00	„ „
Pšenice dvorská	„ 17.00— 17.25	„ „
„ obyč.	„ 16.75— 17.00	„ „
Ječmen pivovarský	„ 15.00— 15.25	„ „
„ na kroupy	„ 13.25— 13.50	„ „
Oves jedn. druhu	„ 14.00— 15.00	„ „
„ zbíraný	„ 14.00— 14.50	„ „
Mouka žitná I. 55%	„ 21.50— 22.50	„ „
„ „ I. 65%	„ 19.50— 20.50	„ „
Mouka pšen. I. 40%	„ 25.75— 30.25	„ „
„ „ I. 55%	„ 25.75— 27.25	„ „
Otruby žitné	„ 8.25— 8.50	„ „
„ pšeničné	„ 9.25— 9.50	„ „
„ ječné	„ 7.25— 7.50	„ „
Kroupy ječné (pencak)	„ ————	„ „
Řepák	„ ————	„ „
Hrách	„ ————	„ „
Fasole	„ —.00— —.00	„ „
Vikev	„ ————	„ „
Jetel červený	„ 110.00— 125.00	„ „
„ zaručené čištěný	„ 125.00— 140.00	„ „
Mák modrý	„ ————	„ „
Hřečka	„ 17.00— 18.00	„ „
Brambory	„ 2.25— 2.75	„ „
Seno nelisované, sladké	„ ————	„ „
Sláma „ žitná	„ ————	„ „

Záznam 10.IV. soukromého obchodu—zač kupuje.

Žito	zl. 2.10	za 1 pud (16.38 kg)
Pšenice	„ 2.50	„
Ječmen	„ 2.00	„
Oves	„ 2.10	„
Hřečka	„ 3.00	„
Proso	„ 2.20	„
Řepák	„ 5.00	„
Hrách	„ 3.50	„
Fasole	„ 3.20	„
Mák	„ 5.00	„
Jetel	„ 18.00	„

KURSY VALUT.

Varšava 10.IV. 1935.

Dolary U. S. A. (Sp. států)	5.20	zl.
Dolar zlatý	8.91	„
Koruny čsl. (za 100Kč.)	22.05	„
Ruble zlaté	4.60	„
Ruble stříbrné	1.35	„
Libra šterlingu	24.03	„

Levně prodám

osobní AUTO, ve velmi dobrém stavu, málo užívané. Ihned schopné k cestě.

K doptání u pokladníka cementárny „Wolyá“
Zdolbunov.

136.

soko a křičel na celé hrdlo:

— Už ho mám, čubkysyna! —

Ještě jsme měli příležitost střílet na celá stáda mladých tetřevů, ale už jsme měli dost. Chlapec se ohýbal pod tíhou naší kořisti.

Odložili jsme ručnice i torby s náboji, zapálili dýmky a spokojně se položili na měkkém koberci vřesu. Tu i tam čorvenaly se v něm ještě brusinky. Obrátil jsem se na znak. Slunce vysílalo paprsky vlažného tepla, nade mnou klenula se jednolitá kopule klidného nebe. Vzduch se zrovna „pil“ jako chladný křišťálový nektar.

Vysoko v oblakách ozval se kovový, odrážející hlas jeřába. Viděl jsem pohybující se trojúhelník, na jeho čele letěl starý vůdce, máchajíc volným tempem mocnými křídly.

V lazuru nebes plynul jeden zástup za druhým... Podivný stesk a nepokoj zmocnil se nás při pohledu na stáda těch věčných tuláků. Srdce rozechvěné bilo rychleji.

Jestřábi přeletěli..

133.

Ráno i večer nastávala chladna a polední slunce nehřálo. Dotěravé mouchy, ziznivě ovády a celé roje bodavých kcmárů zmizeli kdesi jako pod čarovným proutkem. Povětrí bylo svěží, čisté jako křišťál. Zelenost stromů rychle mizela. Nejprve klen ustrojil se v barevné šaty červeně a purpuru prošívaného zlatou nití.

Časem padal vytrvale dešť vydatný a nemilosrdný. Mraky se nízko spouštěly a vláčely svoje těžká křídla po zemi. Veliká stáda různých ptáků poletovala s pronikavým křikem.

Pan Antonín bavíval se klidně se svými ohary a časem promluvil hlasitě:

„Čekejte, pejskové, za několik dní vyjdeme na zajíce!“

Mars i Buket s pochopením vesele mávali ocasy.

Až konečně přišel den — den poslední, v němž jsem se musel rozloučiti a do Varšavy odejeti.

Nebylo vyhnutí — ještě jeden poslední, ale vydatný lov uspořádati, který by myslivce na dlouhý čas uspokojil.

Za tím účelem jsme se dlouho radili. Pan Antonín měl záměry velkolepé a měl pravdu.

— Jak byste mohl odjet do Varšavy s

Prodá se levně

motorový mlýn

v plném provozu. Při mlýně 2 a půl hektárů země

Adresa: V. ČECH; obec Suchowce, gm. Klewań,
pow. Równe.

Celé Volyni jsou známa

nejchutnější piva

z parastrojního pivovaru

V. ZEMANA v Lucku.

Specialita pivovaru—„SAKURA“.

Doporučuj všude

tohoto českého podniku znamenitý mok.

Semena

prvotřídní jakosti

pouze u A. Sandberga.

Rovno, ul. 3-ho Máje 132.

Nejlepší je

PIVO

= pivovaru „Kvasilov“ =

„SALVATOR“, „EXPORT“

„MARCOVÉ“ a „STOLOVÉ“.

131.

holýma rukama, bez zvěřiny! To byla by strašná hanba, zabručel s přesvědčením. Víím, že jste se u nás dost a dost nastřílel a nyní byste chtěl nás jako žebrák opustiti? To nemůže býti. Nepustím. Vás za žádnou cenu, pokud nebudete mítí pořádnou zásobu zvěřiny. Do Varšavy musíte sebou vzítí koroptve, zajíce, kachny, tetřevy, hlušce, dropi a jako přídavek ještě nějakého roháče. Bez toho vás na mou věru nepustím!

Ráno jsme vstali, ale nikoliv časně. Nebylo potřeba spěchatí. Dost času ještě uplyne nežli slunce vyjde. Vždyť jest jeseň. Psi budou dobře slídití, třeba i v poledne. Vydati jsme se nejprve k Damanovišům, kde bylo dost zajců a koroptve. Nevzdlo se nám dobře. Lidé na polích překáželi, zvěř plašili. Jen jediný šarák (zajíc) padl v bramborách a po koroptvích nikde ani památky.

Zabočili jsme se tedy do Zadního Boru po lukách hustě vysokou travou zarostlých. V myšlénkách byl jsem jist, že tam také ničeho nenalezneme. Na tetřevy je přece již pozdě.

Cestou zastřelil jsem chřástala. Pan Antonín zůstal pozadu, potom slyšel jsem za sebou dva výstřely. Opravdu jsem se divil. Do čeho mohl tu stříletí? Snad do nějakého předpotopního zajíce nebo strašáka. Za chvíli

135.

bylo jinak. Viděl jsem tvář jeho rozveselenou. Chlapec za ním nesl starou a mladou tetřarku (tetřev). Obě byly tlusté jak podzim káze. Ukázalo se, že Dora šla od počátku po jejich stopě. Vzlétly před střelcem na vzdálenost nějakých 20 kr ků.

V dobré náladě dostali jsme se tak do Zadního Boru a vešli jsme hned do hustého křoví, které se táhlo podél orného pole. Za chvíli zaslehl jsem na levé straně šum těžkých křidel, potom ránu a pokojný hlas mého společníka:

— Starý kohout! —

Po těch slovech vyletuje zrovna přede mnou z vysokého stří nádherný černoch. Padl po druhém výstřelu. Panu Antonínovi jsem hlásil lakonicky:

— Starý kohout! —

A zase střílel pan Antonín a opět zabil. Potom Mira vyplašila granátového samce — zase padl za kořist. A tak to šlo dále. Jednou já, po druhé pan Antonín střílel. Zprava i zleva padaly střídavě naše rázy. Neviděl jsem ještě nikdy tak hojného sletu starých kohoutů z rodiny tetřevů. Zabili jsme jich deset a ještě jednou tolik nám uniklo. Do posledního vystřelili jsme cba dva najednou. Padl daleko. Chlapec, který zvěř noil běžel za ním společně s oběma psy, advitil ho vy-

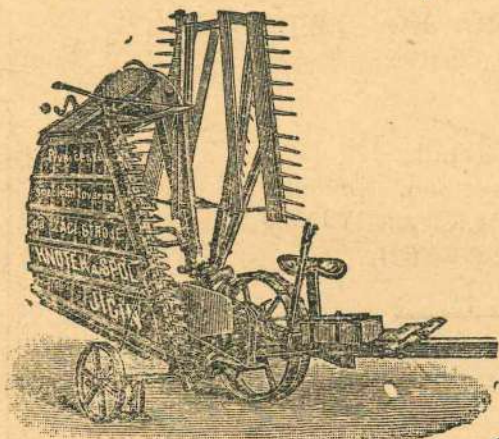
Vyznamenáno na hospodářské výstavě v L u c k u .

Naše heslo:

S NOVÝM JAREM —

nové stroje

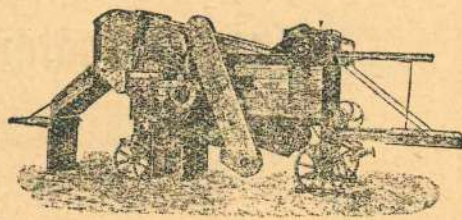
po nižší ceně!

Originální součást
vždy na skladě.

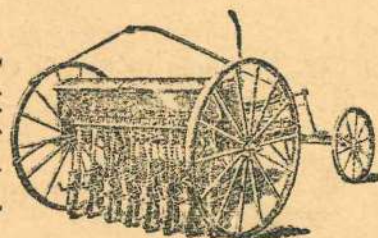
KNOTKOVÝ žací stroje

vítězí na celém světě

Lehký chod

Trvanlivý

Velká úspora zrna,
pracují přesně v kopcích i v rovinách

Radost z práce — užitek z výkonu
maji ti hospodáři, kteří zaseli českým secím
strojem „SCHULZ“.

Rovněž i jiné orné nářadí prodáváme po velmi
snížených cenách.

Přesvědčete se u nás a jistě nechybíte!!

Vyprodáváme různé stroje za poloviční ceny!!
Vše s tovární
zárukou—

Rudolf Jozef a Spol.,

v ZDOLBUNOVĚ, ul. Kościelna č. 7.

Telefon č. 17.

Všichni kupujeme u firmy **G. VUGMEJSTER**, Rovno, ul. 3. Maje 129.,
poněvadž všechny větší textilní továrny zřídily u firmy G. Vugmeister
své komisionní sklady a jmenovitě:

- 1) Továrna soukenného zboží F. Rabinowitz & Synové — Bělsko.
- 2) Továrna soukenného zboží H. Landsberg, Akc. Sp.
- 3) Továrna výrobků hedvábných Akc. Sp. Klinge & Schulz.
- 4) Továrna vlněného a kamgarového zboží P. Gerszowski & Sp.
- 5) Továrna plyše Teodor Finster.

Na skladě stále obrovský výběr nejnovějších výrobků těchto továren a rovněž výrobků
Žirardovských závodů jako: plátna lněná a bavlněná, brezenty a j.

Ceny tovární — bez smlouvání!

Vlněné látky na paleta a mužské úbory od 5 zl. za metr.

Mimo toho na skladě G. Vugmeistera je stálý výběr kožešin a hotových kožešinových
palet francouzských façon, a to: pižmovcových, fokových, hřiběčích, teletinových, krtkových,
murmlových a j.

Ceny nejnižší!

DOKU

DĚDICTVÍ ČESKÝCH KOMUNIT UKRAJINY

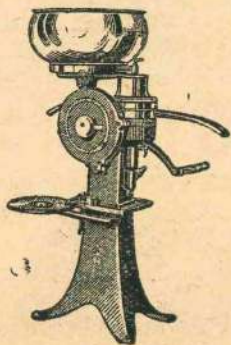
NEKUPUJTE, POKUD JSTE SE NEINFORMOVAL U NÁS a nechybíte!

Czeska Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Równem (ČESKÉ HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO V ROVNĚ)

ul. 3. Máje 149.

do dá Vám levné a na výhodných podmínkách:

Pluhy, kultivátory, plecí stroje orig. „B Ä CHER“. a také UNIA dřívě „WIENZKY“
Řezačky, kruhadla orig. „B O R E K“. Triery „P F Ö N I X“. Čisticí
mlýnky orig. „E X N E R — K A U B“. Odstředivky, máslnice
a pařáky „ALFA LAVAL“ —

Semena burákové

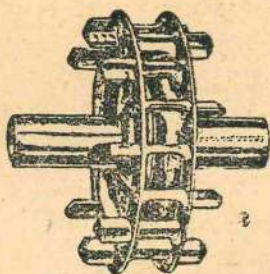
Kainit,
sůl draselnou, Kalimag
výrobky SPÓŁKI AKCYJNEJ

EKSPL. SOLI POTASOVYCH.
LWÓW, PLAC SMOLKI č. 5.

MLÁTIČKY WICHTERLE — KOVÁŘÍK.

S E C Í S T R O J E orig. Melichar lžičkový „U N I K U M“ nebo trybkový „P A T R I A“
různých velikostí i kombinované „I M P E R A T O R“ nejlevnější a nejvýhodnější koupíte
ze skladů a prostřednictvím ČESKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO DRUŽSTVA V ROVNĚ.

Ž A C Í S T R O J „G R A T I A“ orig. Melichar.

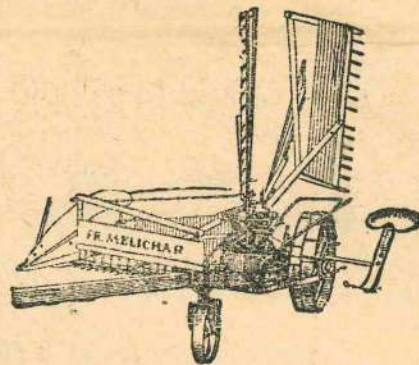

Zastoupení

světoznámých továren

Melichar—Umrath i Ska.

Lwów, Grodecka 61.

Hnojiva dusíkatá, saetra vápenná (ledek), nitrofos, supertomasyna a jiné
výrobky státních továren dusíkatých látek
W MOSCICA (H I CHORZOWIE.

SUPERFOSFAT.

Zjednoczenie Fabryk superfosfatowych
w Polsce Warszawa, Kredytowa 4.

Účelem

Českého Hosp. Družstva

v Rovně jest dodati Vám
nejlevnější a nejvýhodnější zboží.

Sklady:

Rovno, ul. 3-go Maja 149;
Straklov, u p. J. Suchého;

Kvasilov, u p. V. Červenky; Luck,
Volkov, u p. V. Mráčka.

ul. Piłsudskiego 65.
Dům V. Zemana.

Czeska Spółdzielnia Kredytowa

České Úvěrní Družstvo v Rovně, 3-go Maja 149. ,

Vám nejlépe zajistí Vaše vklady. Konto v P.K.O. č. 82034.

Poskytování zápůjček na nákup hosp. strojů, umělých hnojiv.

Žádejte informace.

Tiskárna a vydavatelství „Hlasu Volyně“, spol. s. r. o. Odpovědný redaktor V. Perný.

